

Intervista ma' Mro Paul Arnaud dwar it-Trijonf ta' Como

Qegħdin ingibu din l-intervista li għamel il-Kan. John Ciarlò lil Mro. Paul Arnaud li sebghin sena ilu kien wieħed mill-bandisti li marru Como. F'din l-intervista Mro. Paul Arnaud jagħtina t-tifkriet tiegħu ta' din il-ġrajja glorjuża fl-istorja tas-Società Filarmonica tagħna kif għexha u ha sehem fiha hu stess.

IT-TIFKRIET TA' MRO. PAUL ARNAUD FIT-TRIIONF TA' COMO

Qabel xejn nixtieq minn qalbi nifrahlek għax-xorti li int l-uniku bandist minn dawk kollha li hadu sehem fil-Konkors Internazzjonali ta' Como li għadek haj. Kif kontu hadtuha l-aħbar dakinhar li "La Valette" kienet sejra Como biex tiehu sehem lil-Konkors Internazzjonali?

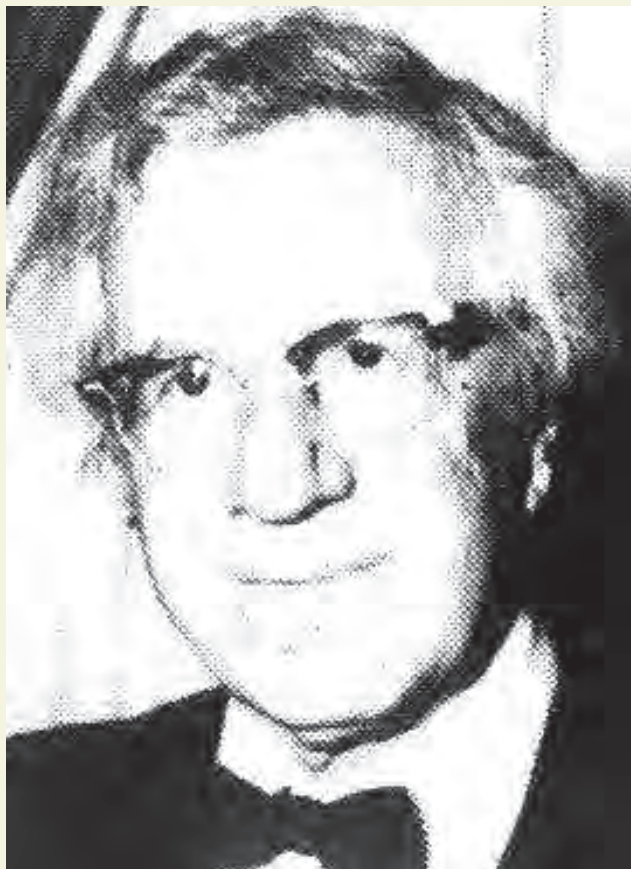
Nista' ngħid li l-bandisti kollha, inkluż jien li dak iż-żmien kien għad kelli biss sittax-il sena, laqgħu bil-ferħ din l-aħbar sabiha għalkemm mill-ewwel kulhadd kien fehem sew ir-responsabbiltà kbira li konna se nidhlu għaliha li niehdu sehem flimkien ma' baned oħra rivali f'dan il-Konkors ta' prestigju. Barra minn hekk, hadna gost ukoll li kien se jkollna l-okkażjoni li nsiefru u naraw tant pajjiżi oħra.

Xi preparazzjoni għamiltu qabel ma sifirtu?

Wara li saru l-arrangement meħtieġa biex jintgħażlu l-bandisti li kellhom jitolgħu Como, is-Surmast Botti ffixxa l-ġranet tal-provi. L-ewwel beda b'sett ta' provi parzjali, jigiġifieri darba bl-istrumenti tar-ramm u darba oħra bl-istrumenti tal-injam u l-qasba. Wara mbagħad beda bil-provi generali bil-banda shiha.

X'laqtek l-aktar f'dawn l-aħhar provi li għamiltu qabel ma sifirtu?

Qabel xejn is-serjetà u l-ħegġa tas-Surmast Botti biex jippreparana sew għal dan il-Konkors Internazzjonali. L-istess nista' ngħid għal shabi l-bandisti li hadu b'serjetà kbira din il-partecipazzjoni tal-banda tagħna f'dan

Mro Paul Arnaud

il-Konkors. Niftakar ukoll li fl-aħhar ġimgħa tal-provi, kienu ġew mistiedna jattendu għall-provi diversi surmastrijiet distinti biex jisimgħu l-banda. Niftakar fost l-oħrajn lis-Surmast Carlo Diacono, li Profs Fiammingo u lis-Surmast Ciappara. Dawn kollha kellhom kliem ta' tifhir għall-kwalità tal-hoss orkestrali li kellha l-banda, oltre li l-esekuzzjonijiet tal-mużika kienu mill-aħjar.

Tista' tghidli min kienu l-membri tal-Kumitat li telghu mal-banda?

Is-Segretarju Giovanni Caruana, bniedem li kien tant qrib is-Surmast Botti u li kien dejjem jorganizza u jieħu hsieb dak kollu li kien meħtieġ għall-banda u l-bandisti. Il-Kaxxier is-Sur Pawl Spiteri li kien bis-saħħa tal-ghajjnuna finanzjarja tiegħu li stajna nitilgħu Como. Is-Sur Vicenz Farrugia u s-Sur Carm Farrugia, it-tnejn membri

Il-Banda La Valette f'Ruma

attivi hafna, u s-Sur Ġuzè Attard u s-Surmast Bellizzi.

X'tiftakar dwar it tluq tal-Banda minn Malta?

Tlaqna minn Malta bil-vapur fit-23 ta' Awwissu u l-ghada wasalna Sirakuza minn fejn qbadna t-tren. Fi triqna lejn Como, niftakar li ghamilna waqfa qasira Napli fejn iltqajna mal-Professor Zinzi. "La Valette" dak iz-żmien kienet iġġib l-istrumenti minghandu. Peress li l-istrument tiegħi, il-Kwartin in La, kien daqsxejn stunat, talbuh biex itini strument ieħor. Izda billi ma kellux għall-bejgħ, qabad u silifni l-istrument tiegħu stess għax hu kien professur ta' dan l-istrument. Tista' taħseb kemm hassejtni kuntent u kburi bl-istrument ta' dan il-professur famuż!

Minn Napli mbagħad komplejna l-vjaġġ tagħna dritt lejn Como fejn wasalna fis-26 ta' Awwissu filghodu. Hemm ġejna allogġjati fil-lukanda u filghaxija s-Surmast ġabarna għall-kunċert. Wara l-kunċert kilna u wara kellna f'it hin liberu.

Naturalment l-ghada beda l-Konkors.

Iva, l-ghada s-27 ta' Awwissu, kellna nattendu għall-ewwel eżami tal-mużika li jgħidulu ta' l'Appronto jew lettura a prima vista. Dan l-eżami sar fil-magħluq fit-Teatro Sociale u għalhekk hadd ma seta' jattendi. Hekk kif is-Surmast tela' fuq il-kaxxa, tana 4 jew 5 minuti żmien biex naraw il-mużika u kif għolla jdejh, bdejna ndoqqu l-biċċa mużika li giet assenjata lilna biex indoqquha fil-pront. Il-mużika li tawna ndoqqu kienet "Sul Golfo di Napoli". Naturalment il-membri tal-ġurija kienu fuq palk għalihom jisimġu. Kif spiċċajna, is-Surmast Botti daħqilna u wriena ċar li kien sodisfatt hafna bl-esekuzzjoni tagħna.

Waranofsinar kellna t-tieni eżami fl-istess teatru li din id-darba kien mimli bin-nies. Din id-darba daqqejna biċċa mużika li tawna l-ġurija li kienet ir-"Ridda Infernale", u biċċa mużika magħmula minna li kienet il-Preludju tal-"Maestri Cantori" ta' Wagner. Il-pubbliku laqa' l-esekuzzjoni tagħna b'applawsi kbar u anke s-Surmast Botti deher ferm sodisfatt bina.

L-ghada, it-tieni jum tal-Konkors, x'kellkom?
L-ghada filghodu kellna l-ahhar ezami dak li jghidulu tal-Unur fl-istess teatru li kien mimli bin-nies. F'dan l-ezami esegwejna l-muzika "Marcia Funebre" tal-opra "Il Crepuscolo degli dei" ta' Wagner. Hekk kif spiccajna din il-muzika, it-teatru sploda bl-applawsi tal-pubbliku numeruzi. M'hemmx bzonn nghidlek kemm deher kuntent u sodisfatt is-Surmast Botti ghal din l-esekuzzjoni taghna.

Waranofsinhar imbaghad ghamilna programm muzikali f'Villa Olmo fejn kienet qiegħda ssir wirja kbira. Ghal dan il-programm attendiet folla numeruza li giet mill-lzvizzera.

Ir-riżultat tal-Konkors Internazzjonali meta sar maghruf?

Dakinhar stess, fit-28 ta' Awwissu fid-9.00 p.m., sar Kuncert Finali fl-istadium ta' Como li kien miksi bin-nies. F'dan il-Kuncert hadu sehem il-baned kollha li dahlu għall-Konkors. Ahna daqqejna parti mill-"Quinta Sinfonia" ta' Beethoven.

Kif spicca l-Kuncert, inqara r-riżultat mill-Comitato Voltiano bir-riżultat tal-kategoriji kollha ta' dan il-konkors bandistiku. Tista' tahseb kemm qbizna bil-ferħ u kemm fraħna meta semma t-trijonf li gamilna fil-kategoriji kollha ta' dan il-Konkors, u bil-medalja tad-deheb, premju uniku tad-direzzjoni li inghatat lis-Surmast Botti. Dik il-lejla bqajna mqajmin niffestegjaw, allavolja l-ghada kellna iqumu kmieni biex nitilqu minn Como ghal Milan.

X'kien il-programm taghkom gewwa Milan?

Kif wasalna Milan, gejna milqugha fis-sede tal-Comune, u wara flimkien mal-kumitat taghna, haduna nduru diversi postijiet fosthom il-maghruf teatru ta' La Scala. Filghaxija stess kellna nagħmlu programm fi "Piazza della Scala" fid-9.00 p.m. Ghal dan il-programm attendew mal-ghoxrin elf ruh. Prezenti kien hemm hafna artisti, muzicisti u surmastrijiet fosthom is-Surmasi Vitaliti li ghamel zmien Surmast ta' "La Valette". Fl-intervall dan gie hdejn il-palk tal-banda u feraħ lill-bandisti kollha li kien jafhom

IL VERDETTO

del Concorso di Como proclamato allo Stadium la sera del 28 Agosto 1927

CATEGORIA SUPERIORE ECCELLENZA

LETTURA A PRIMA VISTA.—"Primo premio" non assegnato; "secondo premio" Filarmonica "La Valette", medaglia d'oro; "terzo premio" Banda King's Own, medaglia vermeil.

ESECUZIONE.—"Primo premio" Filarmonica "La Valette", coppa d'argento; "secondo premio" Banda King's Own, medaglia vermeil grande.

CONCORSO D'ONORE.—"Primo premio" (pari merito) alla Filarmonica "La Valette" ed alla Banda King's Own, Lire ottomila ciascuna.

PREMIO DI DIREZIONE.—Grande medaglia d'oro, al maestro Cav. Cardenio Botti della Filarmonica "La Valette". In base all'art. 26 del regolamento.

LA GIURIA

Maestri: SEPPILLI, PENNACCHIO, AMADEI, CAPPELLETTI, ABBADO.

Il-verdett tal-Konkors

sewwa, ghas-suċċess tagħhom fil-Konkors. Lili kien baqa' jafni hafna ghax spiss kien jehodni ndoqq fil-baned li kien jidderiegi barra dik taghna.

Dan il-programm kien tassew suċċess u gejna applawditi minn dawk l-eluf kollha ta' nies hafna minnhom ta' kultura muzikali kbira.

U wara Milan, fejn mortu?

Wara li tlaqna minn Milan, wasalna Ruma l-ghada t-30 ta' Awwissu fit-3.00p.m. Hekk kif wasalna, haduna nzuru diversi postijiet ta' importanza fosthom il-Monument tal-Milite Ignoto fejn poggejna kuruna. Billi ahna l-bandisti konna lkoll lebsin bl-uniformi bajda, konna nigbdu l-attenzjoni ta' kulhadd. Qabel tlaqna, is-Surmast Botti sejhilna biex insellmu lill-Monument bit-tislma "alla Romana". Wara morna wkoll inzuru l-Pantheon fejn poggejna wkoll il-fjuri fuq il-qbura tar-renjanti Taljani.

Okkazjoni sabiha kienet iz-zjara li ghamilna fil-Campidoglio fejn gejna onorati b'riceviment mis-Segretarju Generali tal-Governatorjat ta' Ruma li dendel midalja kbira bl-arma ta' Ruma, mal-istandard tal-banda, dak tal-midalji. Lil kull wiehed minna giet moghtija wkoll midalja li lkoll ilbiesniha dak il-hin stess.

L-ghada filghodu, 31 ta' Awwissu, morna fit-teatru l'Augusteo fejn ghamilna prova għall-

programm mużikali li konna se nesegwixxu dakinhar filgħaxija fil-Pincio. F'din l-okkażjoni kellna x-xorti naraw lill-kompożitur Pietro Mascagni jidderiegi l-orkestra tiegħu waqt prova għall-kunċert li kellu jesegwixxi dakinhar stess. Kif spiċċaw il-provi, Mascagni kellu diskursata sħiħa mas-Surmast Botti li qallu bis-suċċess tagħna f'Como u dan gie jifirħilna. Il-programm li għamilna fil-Pincio kien suċċess ieħor kbir għalina.

Tista' tghidili xi haġa dwar l-udjenza li kellkom mal-Papa kemm domtu Ruma?

Iva, okkażjoni unika għalina kienet ukoll iż-żjara li għamilna lill-Papa filgħodu tal-1 ta' Settembru. Hekk kif wasalna l-Vatikan, ħaduna quddiem il-bażilika ta' San Pietru fejn ħadna ritratt flimkien mal-Kumitat u l-ħbieb li ġew magħna li għadna nistgħu narawh imdendel fil-każin. Daħħluna fis-Sala tal-Papa u hekk kif tfaċċa quddiemna, ilkoll inżilna għarkupptejna u l-Papa berikna lkoll. Kif il-Papa wasal quddiem is-Surmast Botti, dan qam dritt dritt u qagħadu jtkellmu għal ftit. Is-Surmast Botti qagħad itih informazzjoni dwar is-Socjeta' "La Valette".

Dakinhar stess filgħaxija, kellna laqgħa u ikla mas-surmast Alessandro Vessella li kien organizza l-organiku tal-banda "La Valette". Kienet xena tassew sabiha dakinhar tara lis-Surmast Botti u lis-Surmast Vessella jgħannqu u jifirħu b'xulxin. Wara, dan l-istess Vessella li kien jaf sew lil ħafna mill-bandisti, tgħidx kemm ferah bihom. Wara saru ħafna diskorsi sbieħ fost l-għajjat ta' Evviva Maestro Vessella.

Meta tlaqtu minn Ruma?

Hallejna Ruma bil-ferrovija dakinhar stess għal xi 7.30 p.m. Minn Sirakuza qbadna l-vapur u wasalna Malta l-għada filgħodu fit-3 ta' Settembru. Kif wasalna sibna folla kbira tal-partitarji u ammiraturi jilqgħuna b'għajjat ta' ferħ u ta' "Viva La Valette". Mid-dwana wassluna sal-każin fejn ġejna milqugħin b'entużjażmu kbir mis-soċji. Ma setax jonqos li s-Surmast Botti ma jagħmilx diskors li fih irringrazzja lil kulhadd għas-suċċess kbir li l-banda "La Valette" kienet kisbet.

Din l-intervista dehret fil-fuljett "La Valette - Socjeta' Filarmonika Nazzjonali Ottubru 1997 - No. 17" p. 11.

Il-bandisti tal-Banda La Valette quddiem il-Bażilika ta' San Pietru fil-Vatikan

